

در رساله حجاب از امام صادق علیه السلام

المنطق

معانی ذاتی

جلسه ۱۶۴

استاد فرخی

معانی ذاتی:

در علم منطق برای ذاتی، پنج معنی ذکر شده است.

۱. ذاتی در باب کلیات خمس:

محمول الذی یتقوم ذات الموضوع به غیر خارج عنها (نوع، جنس، فصل)

این ذاتی صفت محمول است. محمولی که داخل در ماهیت موضوعش باشد، محمول ذاتی نامیده

می شود. مانند :

حمل ناطق بر انسان : « انسان ناطق است ».

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

حمل حیوان بر انسان : « انسان حیوان ».

حمل حیوان ناطق بر انسان : « انسان حیوان ناطق است ».

۲: ذاتی در باب حمل و عروض:

اگر محمول خارج از ماهیت موضوعش باشد «عرضی» نامیده می شود. محمول عرضی دو

صورت دارد.

الف : عرضی ذاتی : به محمولی می گویند که موضوع با یکی از مقومات موضوع در حد

و تعریف آن قرار بگیرد؛ بنا براین عرضی ذاتی به دو قسم تقسیم می شود:

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۱. قرار گرفتن موضوع در تعریف محمول .

۲. قرار گرفتن یکی از مقومات موضوع در تعریف محمول.

ب : عرضی غریب :

۳. ذاتی در باب حمل:

امام صادق علیه السلام آنلاؤن مدرسا

این ذاتی صفت محمول است، اگر محمولی بر موضوع حمل شود و ذات خود موضوع کافی باشد در اینکه محمول بر آن حمل شود؛ به آن محمول ذاتی می گویند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv